

بازداشت های ادامه دار اعضای شوراهای شهر در کشور

آیا در مدیریت شهری فساد زیاد است؟

اعضای شورای روستا، تعداد دستگیری‌ها به ۴۳۰ نفر رسیده است.

زمینه‌های فساد از دیدگاه مراکز پژوهشی به نظر می‌رسد قبل از هر چیزی باید ارتباط فساد را با گلوگاه‌های آن شناخت.

اینکه چرا در مدیریت شهری فساد زیاد بوده است، دلایل مختلفی دارد. یکی از گلوگاه‌های فساد در مدیریت شهری کشور حوزه ساخت‌وساز ساختمانی است. بررسی‌ها نشان می‌دهد تخلفات ساختمانی در شهرها و خصوصاً کلان‌شهرهای ایران ازجمله موارد بالای فساد در کشورند. از این منظر بررسی و مطالعه تخلفات ساختمانی، شناسایی علل بروز تخلفات ساختمانی، ریشه‌یابی و آسیب‌شناسی این موضوع ازاین‌حیث که

در کشور بازداشت‌شده‌اند. این عدد را درکنار دستگیری ۴۳۳ نفر طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ قرار دهیم، تعداد دستگیری‌ها به ۸۶۳ نفر می‌رسد که در نوع خود قابل‌تأمل است.

دستگیری ۸۶۰نفر از اعضای شورای شهر و شهرداران بررسی‌ها از تعداد افراد بازداشت‌شده از شوراهای شهر و همچنین شهرداران شهرداری‌های سراسر کشور (بدون درنظرگرفتن کارمندان شهرداری‌ها) در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ که در رسانه‌های رسمی منتشر شده، نشان می‌دهد طی این مدت حداقل ۴۳۰ نفر به دلیل تخلفات گسترده و فسادهای مالی بازداشت شده‌اند.

در دو هفته گذشته حداقل ۱۵ نفر از اعضای شورای شهر و شهرداران در مناطق شهری کشور بازداشت شده‌اند. دادستان عمومی و انقلاب مرکز مازندران در تاریخ ۱۸ آذر ماه ۱۴۰۴ از دستگیری شهردار یکی از شهرهای مرکزی و بزرگ استان مازندران خبر داد؛ منابع آگاه می‌گویند شهردار بابل به اتهام ارتشا دستگیر شده است. یکی دیگر از اعضای شورای شهر کرمانشاه ۲۶ آبان‌ماه پس از شناسایی و رصد اطلاعاتی توسط سربازان گمنام امام زمان (عج) در اداره کل اطلاعات استان بازداشت شد. بر همین اساس قرار تأمین برای ۱۳ نفر از عوامل شهرداری و شورا صادر شده که تعدادی از آنان بازداشت و برخی با سپردن

وثیقه آزاد شده‌اند و تحقیقات همچنان ادامه دارد. این‌ها فقط بخش کوچکی از اخبار دستگیری برخی از اعضای شوراهای شهر یا شهرداران می باشد.

پرواضح است هیچ‌کشوری نمی‌تواند ادعای عاری بودن از فساد را داشته باشد. جامعه ایران نیز سال‌هاست با این آسیب اجتماعی روبه‌روست. وجود موقعیت‌های گسترده‌ای از تعارض منافع، انحصارهای وسیع، امضاهای طلایی، ساختار رانتی، سطح پایین کیفیت قوانین، دیوان‌سالاری پیچیده و چندلایه اداری و عدم شفافیت، ایران را در زمره کشورهایی قرار داده که در آن، انجام تخلفات اداری، دریافت رشوه، اختلاس، دزدی، تقلب، سوءاستفاده از موقعیت شغلی با هزینه و ریسک کم بوده و همین کم‌هزینه بودن انجام تخلفات، زمینه را برای افزایش فساد اداری در ایران بیشتر کرده است.

پدیده فساد اداری گرچه کم‌وبیش در همه کشورهای جهان وجود دارد، بااین‌حال نوع، نحوه، میزان و گستردگی آن در هر کشور متفاوت است.

امروزه فساد در مدیریت شهری ازجمله موضوعاتی است که بازهم گرچه هیچ کشوری نیست با آن روبه‌رو نشده باشد، اما به دلایل مختلفی، این نوع فساد نیز در ایران ابعاد وسیع‌تری نسبت به سایر کشورها دارد. بررسی‌ها از رصد اخبار مربوط به دستگیری و بازداشت اعضای شوراهای‌شهر و شهرداران نشان می‌دهد طی سال‌های ۱۴۰۰ تا هفت‌ماهه نخست امسال تعداد ۴۳۰ نفر از اعضای شورای‌شهر و شهرداران

لازم به ذکر است این تعداد فقط مربوط به اخباری است که در فضای مجازی منتشر و افراد بازداشتی ممکن است بیش از اینها باشند. طبق آمارها، از این تعداد، در سال ۱۴۰۰ تقریباً ۱۴۵ نفر از اعضای شورای شهر و شهرداران در سراسر کشور اغلب به دلیل تخلفات مالی بازداشت شده‌اند. این آمار در سال ۱۴۰۱ تعداد ۶۸ نفر در سراسر کشور بوده است. در سال ۱۴۰۲ این آمار افزایش حدوداً ۹۸ درصدی داشت و تعداد متخلفان حوزه مدیریت شهری در این سال به ۱۳۵ نفر رسیده است. همچنین در ۷ ماهی که از سال ۱۴۰۳ گذشته، مطابق بررسی‌ها حداقل ۸۲ نفر از مسئولان شهرداری و شوراهای شهر به دلیل تخلفات در حوزه شهری بازداشت شده‌اند. همان‌طور که گفته شد، این گزارش صرفاً تعداد دستگیرشدگانی است که خبر دستگیری آنها در رسانه‌ها منتشر شده و عدد اصلی شاید بیش از اینها باشد. اما این آمار از جنبه دیگری نیز حائز اهمیت است. دستگیری ۴۳۰ نفر در ۳.۵ سال اخیر درحالی است که تعداد دستگیرشدگان در حوزه شوراهای شهر و روستا، شهرداران و کارمندان شهرداری‌ها در سه سال ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ حدود ۴۲۳ نفر بوده است. به عبارتی، درحالی در سه سال ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ کل بازداشت‌شدگان در حوزه شورای شهر، شورای روستاها، دهیاران و شهرداران و کارمندان شهرداری‌های کل کشور ۴۲۳ نفر بوده که طی ۳.۵ سال اخیر بدون درنظرگرفتن کارکنان شهرداری‌ها، دهیاران و

می‌تواند در اجرای مؤثر ضوابط و مقررات ساخت‌وساز شهری، کاهش فساد و زدوبند ما آن‌ها را رصد و پالایش کرده ایم و تعداد افراد بازداشتی ممکن است بیش از اینها باشد. طبق آمارها، از این تعداد، در سال ۱۴۰۰ تقریباً ۱۴۵ نفر از اعضای شورای شهر و شهرداران در سراسر کشور اغلب به دلیل تخلفات مالی بازداشت شده‌اند. این آمار در سال ۱۴۰۱ تعداد ۶۸ نفر در سراسر کشور بوده است. در سال ۱۴۰۲ این آمار افزایش حدوداً ۹۸ درصدی داشت و تعداد متخلفان حوزه مدیریت شهری در این سال به ۱۳۵ نفر رسیده است. همچنین در ۷ ماهی که از سال ۱۴۰۳ گذشته، مطابق بررسی‌ها حداقل ۸۲ نفر از مسئولان شهرداری و شوراهای شهر به دلیل تخلفات در حوزه شهری بازداشت شده‌اند. همان‌طور که گفته شد، این گزارش صرفاً تعداد دستگیرشدگانی است که خبر دستگیری آنها در رسانه‌ها منتشر شده و عدد اصلی شاید بیش از اینها باشد. اما این آمار از جنبه دیگری نیز حائز اهمیت است. دستگیری ۴۳۰ نفر در ۳.۵ سال اخیر درحالی است که تعداد دستگیرشدگان در حوزه شوراهای شهر و روستا، شهرداران و کارمندان شهرداری‌ها در سه سال ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ حدود ۴۲۳ نفر بوده است. به عبارتی، درحالی در سه سال ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ کل بازداشت‌شدگان در حوزه شورای شهر، شورای روستاها، دهیاران و شهرداران و کارمندان شهرداری‌های کل کشور ۴۲۳ نفر بوده که طی ۳.۵ سال اخیر بدون درنظرگرفتن کارکنان شهرداری‌ها، دهیاران و

بسیاری از تخلفات ساختمانی خصوصاً در مناطق ضعیف و حاشیه شهرها به دلیل قدرت اقتصادی پایین، افزایش چشمگیر اجاره‌بها و نبود کمک‌های مالی شکل

حقوقدان پاکستانی:

آیت‌الله خامنه‌ای نقش بسزایی در آگاه‌سازی مردم نسبت به حقوق زنان و اقلیت‌ها ایفا کرده‌اند

خامنه‌ای در زمینه احقاق حقوق بشر، بسط گفتمان حقوق بشر در شریعت اسلام و نیز در رابطه با پاسداشت حقوق زنان و اقلیت‌ها نقش بسزایی را ایفا کرده‌اند. این عضو هیئت علمی دانشگاه اسلام‌آباد پاکستان ادامه داد: من کنار هم قرار گرفتن دو واژه آزادی و مشروع را که ترکیب پرمعنای «آزادی‌های مشروع» را می‌سازند، بسیار دوست دارم؛ زیرا ما به‌عنوان مسلمان، می‌دانیم که آزاد نیستیم هر کاری را که دوست داریم انجام دهیم، بنابراین آزادی تا جایی معنا پیدا می‌کند که دین مبین اسلام و قوانین اسلامی آن را جایز ندانسته‌اند.

مدسرا صابربن یادآور شد: به‌طورکلی باور دارم که آیت‌الله و رهبری برجسته در جهان اسلام، نقش بسیار مهم و اثرگذاری را در مسیر آگاه‌سازی مردم نسبت به حقوق بشر و همچنین آزادی‌های مشروع ایفا کرده‌اند. این عضو هیئت علمی دانشگاه اسلام‌آباد پاکستان ادامه داد: من کنار هم قرار گرفتن دو واژه آزادی و مشروع را که ترکیب پرمعنای «آزادی‌های مشروع» را می‌سازند، بسیار دوست دارم؛ زیرا ما به‌عنوان مسلمان، می‌دانیم که آزاد نیستیم هر کاری را که دوست داریم انجام دهیم، بنابراین آزادی تا جایی معنا پیدا می‌کند که دین مبین اسلام و قوانین اسلامی آن را جایز ندانسته‌اند.

عضو هیأت علمی مؤسسه امام خمینی:

سکوت در برابر ناهنجاری‌های اجتماعی خلاف انسجام ملی است

کردند مد نظر قرار دهیم. وی با بیان اینکه عاملان اتفاقات هنجارشکن به دو گروه سخت‌افزاری و نرم‌افزاری تقسیم می‌شوند که نحوه برخورد با هر یک باید متفاوت باشد، تصریح کرد: عده‌ای هستند که مغز متفکر این وقایع‌اند و عامدانه دست به چنین اقداماتی می‌زنند؛ نباید این‌طور باشد که به‌بهانه حفظ انسجام، از برخورد با ناهنجاری‌ها کوتاه آمد. محسن میراث‌دار **حرکت‌های بزرگ اجتماعی و علمی هستند**

عضو هیأت علمی مؤسسه امام خمینی(ره) خاطرنشان کرد: اگر کوتاهی کنیم، بی‌شک انسجام هم به مخاطره خواهد افتاد؛ چراکه باعث مایوس شدن بدنه انقلابی و مذهبی از آرمان‌های انقلاب و نظام اسلامی می‌شود، بنابراین انسجام ملی باید مبتنی بر ملاک‌های برآمده از ارزش‌های مسلمانی باشد نه ارزش‌های منطبق غربی.

وی با تأکید بر اینکه مدافعان انقلابی نیز باید

می‌دهد.

۳- قوانین، مقررات و بخشنامه‌ها

نارسایی و ضعف قوانین یکی از مهم‌ترین آسیب‌های موجود در صنعت ساخت‌وساز شهری در ایران است که به‌طور غیرمستقیم حوزه‌های برنامه‌ریزی و مدیریت نیز تحت‌تأثیر قرار داده است. نارسایی و تعدد قوانین و ضوابط در کنار عدم جامعیت و شفافیت، عدم به‌روزرسانی، غیرمنعطف بودن، یکپواختی و تعمیم‌یودن بودن ضوابط و مقررات ساخت‌وساز در شهرهای مختلف و عدم تناسب آنها با شرایط و نیازهای منطقه از مهم‌ترین زمینه‌های قانون‌گریزی و بروز تخلفات ساختمانی در کشور به شمار می‌روند.

۴- برنامه‌ریزی شهری

یکی از مهم‌ترین زمینه‌های تأثیرگذار در تشدید تخلفات ساخت‌وساز شهری مربوط به این بخش است. فقدان مدیریت واحد توسعه شهری، تعدد طرح‌ها، عدم انطباق طرح‌های توسعه با نیاز اصلی، وضعیت اجتماعی و اقتصادی شهرها، تجویر الگوی هسمان شهرسازی در مناطق مختلف، رویکرد مدیریت شهری متفاوت و متناقض در استانداری، فرمانداری و دیگر ادارات راه و شهرسازی استان‌ها و دیگر ادارات مرتبط ازجمله عواملی‌اند که در این بخش نقش دارند البته که نمی‌توان اثرات منفی اتفاقاتی مانند تبدیل اراضی کشاورزی به کاربری‌های مسکونی، تجاری و... محدودیت‌ها و امکانات توسعه فضای شهری را در ترویج تخلفات ساختمانی به‌ویژه در شهرهای کوچک انکار کرد.

موانع اجرای کامل قوانین محسوب می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد در حال حاضر اخذ جرائم و به عبارتی فروش ضوابط و مقررات ساخت‌وساز شهری و عدم مخالفت و برخورد قاطع با تخلفات به دلیل فقدان روش‌های کسب درآمد پایدار و وابستگی شهرداری‌ها به درآمدهای حاصل از تخلفات (تصمیمات کمیسیون ماده ۱۰۰) و ظهور منابع درآمدی از طریق تغییر کاربری و فروش تراکم از مهم‌ترین زمینه‌های اصلی بروز تخلفات و مقررات ساختمانی در شهرهای مختلف می‌کند.

همچنین فقدان نظام کنترل کارآمد و نارسایی‌های جدی در بخش نظارت، دانش تاکافی و عدم آگاهی‌رسانی کافی از دیگر

مشکلات حوزه مدیریتی است. عملکرد ضعیف شهرداری و نظام‌مهندسی در نظارت دقیق و مستمر، ناکارآمدی مهندسان ناظر در توسعه شهری، تعدد مراجعه و دخالت سریع کمیسیون (به دلیل سهم درآمدی پایین، چند مسئولیتی بودن و نداشتن اطلاعات کافی از ضوابط)، عدم مراجعه و دخالت سریع مأموران شهرداری، عدم تعامل بین مهندسان ناظر و شهرداری، ضعف قدرت اجرایی و عدم اهتمام کافی در اجرای ضوابط شهری و آرای صادره کمیسیون ماده ۱۰۰، تبعیض در اعمال ضوابط و گاهی عدم برخورد و واکنش مؤثر شهرداری و نظام‌مهندسی نسبت به گزارش‌های تخلفات ارائه‌شده از سوی مهندسان ناظر ازجمله مصادیق عملکرد ضعیف در بخش نظارت بر اجرای ساخت‌وساز است.

گزارش

«گوپه» گزارش می‌دهد:

از ماراتن کیش تا ناهنجاری‌های قم!

اعلام موضع و روشننگری ارزنده مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه کشور از قم در عین آنکه برخوردی ضروری است نیازمند اقدامات مکمل نیز می‌باشد و لازم است تا امکانات متنوع حوزه‌های علمیه خصوصاً بخش تبلیغ و مبلغان برای مقابله با گسترش آسیب‌های اخلاقی بسیج گردد.

سردبیر «گوپه»: ماجرای ماراتن کیش یا دومیدانی گروهی گردآگرد این جزیره با پوشش‌های نامناسب در میان بانوان شرکت کننده با واکنش‌های گسترده‌ای همراه بود. ظاهراً بخشی از این اتفاق به اختلاف و لجاجت میان فدراسیون دومیدانی کشور و برگزارکنندگان و منطقه آزاد کیش باز می‌گردد و برخی احتمال می‌دهند برسته شدن فیلم‌های این گردهمایی ورزشی به دلیل کش مکش میان ذینفعان رویداد رخ داده است چرا که تا کنون چهار دوره در چهار سال گذشته از این برنامه با

همین وضعیت پوشش ناهنجار انتشار یافته برگزار شده است. یکی از واکنش‌ها به رویداد ماراتن کیش بیانیه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه کشور بود.

در بخشی از این بیانیه آمده است: برگزاری «ماراتن ۵۰۰۰ نفره کیش» از مصادیق نگران‌کننده اندلس سازی جامعه اسلامی است؛ رویدادی که به جای تبدیل‌شدن به فرصت، به تهدیدی فرهنگی بدل شد. امری که دل مردم، دلسوزان فرهنگ و خانواده‌های معظم شهدا و ایثارگران را به درد آورد.

در متن این بیانیه که با بیان حدیثی مهم آغاز شده آمده است: «إِنَّ الْمَعْصِيَةَ إِذَا عَمِلَ بِهَا الْعَبْدُ سِرًا لَمْ تَعْمُرْ إِلَّا عَامِلُهَا، و إِذَا عَمِلَ بِهَا غُلَامِيَّةً وَ لَمْ يُعْمَرْ عَلَيْهِ أَصْرَتْ بِالْعَافَةِ» ترجمه: «اگر گناه پنهانی باشد فقط به گناهکار زیان می‌رساند، اما اگر آشکار شود و مردم اعتراض نکنند، همه جامعه آسیب می‌بیند».

این بیانیه می‌افزاید: «دشمنان وبدخواهان ایران اسلامی با آگاهی از اینکه «عفاف و حیا» یکی از سنگرهای دفاع از هویت ملی و دینی ایرانیان است، سال‌هاست تلاش می‌کنند این ارزش را هدف بگیرند و آن را دچار چالش و تزلزل کنند.

در این میان، برخی جریان‌ها یا افراد در داخل کشور که گاه مسئولیت‌هایی نیز بر عهده دارند با تصمیم‌های نسنجیده، برنامه‌ریزی‌های غیرکارشناسی و گشودن فضا برای نمایش‌های خارج از چارچوب، ناخواسته در جهت اهداف فرهنگی دشمن حرکت می‌کنند و لطمه‌های جدی به باورهای عمومی وارد می‌سازند و راه ترویج بی بند و باری یا همان اندلس سازی ایران اسلامی را هموار می‌کنند. اندلس‌سازی به معنای فاصله گرفتن جامعه از هویت اسلامی و رها کردن ارزش‌های اخلاقی و دینی است. برگزاری «ماراتن ۵۰۰۰ نفره کیش» یکی از همین مصادیق نگران‌کننده است؛ رویدادی که به جای تبدیل‌شدن به فرصت، به تهدیدی فرهنگی بدل شد. امری که دل مردم، دلسوزان فرهنگ و خانواده‌های معظم شهدا و ایثارگران را به درد آورد. گزارش‌های متعدد و عکس و فیلم‌های ناهنجاری‌های این رویداد در جزیره کیش، دل هر انسان متعهد و اخلاق مداری را به درد آورد. حجاب و عفاف از دیرباز رکن اساسی هویت فرهنگی و اجتماعی مردم ایران بوده است که بی‌توجهی به آن می‌تواند پیامدهای خطرناکی در عرصه فرهنگی و اجتماعی به همراه داشته باشد.

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه ضمن تأکید بر ضرورت حفظ ارزش‌های اسلامی و فرهنگی در همه مناطق کشور، از تمامی مسئولان و نهادهای ذی‌ربط می‌خواهد که با برنامه‌ریزی دقیق، اقدامات مؤثر و پاسخ‌گویی شفاف، زمینه تکرار نشدن چنین حوادث و همچنین ارتقای وضعیت حجاب و عفاف در جامعه را فراهم آورند همچنین این توصیه را لازم می‌دانند که ضروری است سازوکارهای نظارتی دقیق و کارآمد برای جلوگیری از گسترش ناهنجاری‌ها طراحی و اجرا شود.

اعلام موضع و روشننگری ارزنده مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه کشور از قم در عین آنکه برخوردی ضروری است نیازمند اقدامات مکمل نیز می‌باشد و لازم است تا امکانات متنوع حوزه‌های علمیه خصوصاً بخش تبلیغ و مبلغان برای مقابله با گسترش آسیب‌های اخلاقی بسیج گردد. سالها است که در قم مرکز جهان تشیع و حوزه علمیه به مهم مراجع عظام دینی، میزان ناهنجاری‌ها آنچنان توسعه یافته که صدای همه دلسوزان را درآورده است و امنیت اخلاقی خانواده‌ها را تهدید می‌کند.

گرچه باید اذعان نمود وضعیت عفاف و حجاب در قم شاید با هیچ استان دیگر قابل مقایسه نباشد و به مراتب شرایط بهتری از تمامی دیگر نقاط کشور دارد اما هم‌زمان گسترش رفتارهای خلاف شئونی دینی و اخلاقی هویدا است.

این روند هرچه از قم فاصله می‌گیریم رو به وخامت میگذارد و بایسته است با نگاهی جامع، عملیات‌های سنجیده و کارآمد تبلیغی برای مهار بحران‌های اجتماعی خصوصاً در زمینه عفاف و حجاب توسط نهاد حوز و مؤسسات آن برنامه‌ریزی گردد.

اطلاعیه‌روزنامه‌گوپه

از آنجایی که مطبوعات و رسانه ها پل ارتباطی بین مردم و مسئولان محسوب می شوند، روزنامه گوپه بر پایه همین رسالت، در نظر دارد ستون { تریبون شهروندان } خویش را مجدداً فعال نماید. تا بر اساس آن مردم بتوانند مشکلات، پیشنهادات و انتقادات خویش را با مقامات ارشد استان در حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی و شهری با مسئولان در میان بگذارند. مقامات مسئول هم می‌توانند بر پایه مطالب مطرح شده پاسخ های لازم را داده و در اختیار گوپه قرار دهند تا در همین ستون چاپ و به اطلاع مردم برسد. از این رو روزنامه گوپه شبکه مجازی اینا را برای این منظور برگزیده است. مسئول این بخش در روزنامه گوپه هر مطلبی که مستدل، مستند و همراه با مدارک و آدرس صحیح باشد را منتشر خواهد کرد و پاسخی که مسئولان در اختیار روزنامه گوپه قرارمی دهند نیز در همین ستون منعکس خواهد شد. امید است این ستون مورد استقبال مردم و مسئولان قرار گیرد تا با این تعامل، اندکی از مشکلات و آلام احتمالی مردم کاهش یابد. شماره مورد نظر در اینتا به قرار زیر می باشد. ۰۹۱۲۵۲۴۶۳۸

سازمان آگهی‌های روزنامه گوپه

تلفن:۰۹۱۸۴۴۸۰۴۰۲

گزارش

سیگنال حذف ارز ۲۸۵۰۰ چگونه دلار را به سمت ۱۲۵ هزار تومان هل داد؟

فقرا بازنده اصلی این چرخه هستند

شرایطی، قیمت تمام کالاها با نرخ بازار آزاد جهش‌یافته قیمت‌گذاری می‌شوند و ماریج تورم ادامه می‌یابد **سراب کالابریک؛ چرا فقرا بازنده اصلی هستند؟** یکی از استدلال‌های مدافعان حذف ارز ترجیحی، حمایت از اقشار ضعیف از طریق «کالابریک» است. اما این

تحلیل نشان می‌دهد که این سیاست یک سراب تمام‌عیار است. چرا؟ چون با جهش نرخ ارز در بازار آزاد، موج تورمی به سرعت به تمام کالاها و خدمات سرایت می‌کند. قیمت پوشاک، مسکن، خودرو، لوازم خانگی و حتی هزینه‌های حمل‌ونقل با نرخ جدید دلار جهش‌یافته تطبیق پیدا می‌کنند.

نامه ۵۱ نماینده مجلس، درباره تبعات حذف نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی

هشدار تورمی

اما برای نمونه، در همین تجربه اخیر در دولت شهید رئیسی، شاهد بودیم که نته‌تیا تورم، رکورد تاریخی را شکست، بلکه چندی بعد، مردم خشمگین از سوءمدیریت اقتصادی و گرانی‌های فرازبنده، به بهانه حادثه مرحومه امینی، به خیابان‌ها ریختند و آشوب‌های گسترده‌ای در سراسر کشور رقم خورد. دشمنان خارجی نیز از این وضعیت سوءاستفاده کردند؛ نتیجه آن شد که نرخ ارز در مدت کوتاهی به بالای ۵۰ هزار تومان جهش نمود و دولت، در نهایت، مجبور گردید تا دوباره نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را به‌عنوان نرخ ترجیحی احیا کند. این تجربه‌های مکرر تلخ، گواهی آشکار بر این حقیقت است که تصمیمات اقتصادی غیرمتعادل و عجولانه، بدون در نظر گرفتن پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن‌ها، نته‌تیا به بهبود وضعیت کمک نمی‌کند، بلکه می‌تواند بستر بحران‌های گسترده‌تری را فراهم آورد. پرشش اساسی و کلیدی این است، که تجربه‌های تلخ و نادرست مذکور، تا چه زمانی باید تکرار شود؟! اکنون، هشدار می‌دهیم اگر دولت جنابعالی نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را حذف نماید، بدون شک موجی از تورم شدید رخ خواهد داد که نته‌تیا میبشت مردم را تحت تأثیر قرار خواهد داد، بلکه نرخ ارز در بازار آزاد قاچاق را دوباره به سمت افزایش سوق خواهد داد. با این سیاست، در سال آینده ناچار خواهید شد نرخ ۷۰ هزار تومانی را به عنوان نرخ ترجیحی حذف و افزایش دهید و در سال آخر ریاست جمهوری، شاهد خواهید بود که شاخص تورم همچنان در

۸

دادند که قیمت‌ها فقط یک‌بار افزایش می‌یابد، اما همه دیدیم که تورم شدید ناشی از آن تصمیم، حتی منجر به نارضایتی‌ها و اغتشاشات اجتماعی شد. نکته قابل تأمل اینجاست که دولت وقت پس از آن جهش تورمی، مجبور شد دوباره عقب‌نشینی کند و ارز ترجیحی جدیدی را با نرخِ بالاتر (۲۸۵۰۰ تومان) ایجاد کند. اکنون نیز تکرار این مسیر، نتیجه‌ای جز کاهش ارزش پول ملی و اجبار به خلق ارز ترجیحی با نرخِ بسیار بالاتر در آینده نخواهد داشت.

راهکار چیست؟
در پایان لازم به ذکر است که راهکار خروج از چرخه باطل «افزایش نرخ ارز – تورم» را نه در آزادسازی قیمت‌ها، می‌توان به چند مورد زیر اشاره کرد:

۱- تصویب طرح تقویت پول ملی: اصلاح قوانینی که اقتصاد داخلی را بیپوده به نرخ دلار و قیمت‌های جهانی متصل کرده‌اند.

۲- حکمرانی ریال و اشراف اطلاعاتی: تکمیل پایگاه‌های اطلاعاتی برای رصد دقیق جریان کالا و پول و خارج کردن رقباتِ ریال (دلار و طلای آب‌شده) از چرخه مبادلات.

۳- تک‌نرخ‌ی کردن ارز در اقتصاد رسمی: تعیین نرخ مناسب و اعمال آن در تمام اقتصاد رسمی و حذف رسمیت بازار قاچاق.

۴- کاهش نرخ بهره: اقدام به کاهش نرخ بهره بانکی پس از اصلاحات فوق.

باید پذیرفت تا زمانی که حاکمیت ریال و حکمرانی ارزی در اقتصاد اعمال نشود، حتی تصویب بودجه‌های سنواتی در مجلس نیز کمک شایانی به حل مشکلات معیشتی مردم نخواهد کرد.

جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ارسال نامه‌ای به رئیس‌جمهور، رئیس قوه قضائیه و رئیس مجلس شورای اسلامی نسبت به سیاست حذف نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی و جایگزینی آن با ارز توافقی هشدار دادند. آن‌ها بر این باورند که این اقدام نته‌تیا قادر به جبران آثار تورمی ناشی از حذف ارز ترجیحی نخواهد بود، بلکه می‌تواند تبعات منفی گسترده‌ای بر معیشت مردم، به‌ویژه قشر کم‌درآمد، داشته باشد.

در این نامه، نمایندگان مجلس دو مسیر اقتصادی پیش‌روی دولت را مورد بررسی قرار داده و از جمله تأکید کرده‌اند که ادامه سیاست‌های ارزی کنونی، که در گذشته منجر به بحران‌های اقتصادی و تورم‌های شدید شده است، موجب تشدید شکاف ارزی و رکود تورمی در کشور خواهد شد.

آن‌ها با اشاره به تجربیات تاریخی از جمله حذف نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی در سال ۱۴۰۱ و پیامدهای منفی آن، هشدار دادند که تکرار چنین تصمیمات اشتباهی می‌تواند تورم را به سطوح بی‌سابقه‌ای برساند و بستر نارضایتی عمومی را فراهم آورد. همچنین، نمایندگان تأکید کردند که سیاست‌های اقتصادی باید به جای «بازی با نرخ ارز»، بر اصلاحات ساختاری و مقابله با قاچاق، پولشویی و سوداگری متمرکز شود. در بخش دیگری از نامه، پیشنهادات راهبردی برای اصلاح سیاست‌های ارزی و بهبود شرایط اقتصادی کشور مطرح شده است. این پیشنهادات شامل اجرای پیمان‌سناری ۱۰۰ درصدی ارز صادراتی، ساماندهی بازار ارز، تقویت مبارزه با قاچاق کالا و ارز و اعمال نرخ واحد ارز رسمی به عنوان پایه منطقی برای بخش‌های اقتصادی کشور می‌باشد.

نمایندگان مجلس از رئیس‌جمهور خواستند که با توجه به تجربیات گذشته، از تکرار اشتباهات اقتصادی خودداری کرده و با شجاعت و دوراندیشی، سیاست‌های ارزی را به سمت اصلاحات بنیادین هدایت کند.

مشروح این نامه به شرح زیر است:

جناب آقای دکتر پزشکیان، ریاست محترم جمهور
جناب آقای حجت الاسلام والمسلمین اژه‌ای، ریاست محترم قوهٔ قضائیه
جناب آقای دکتر قالیباف، ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

و سلام و تقدیم احترام

براساس بررسی‌های به عمل آمده روشن شد که دولت محترم در صدد است با حذف نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی، مابه‌لتفاوت میان نرخ ارز ترجیحی و نرخ ارز توافقی را از طریق بستر کالابریک به خانوارهای مشمول طرح پرداخت نماید. چنین تصمیمی، در صورت اجرا، ضمن آنکه نمی‌تواند آثار تورمی ناشی از حذف نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را برای خانوارها جبران کند، پیامدهایی بسیار وخیم و ناگوار بر معیشت عمومی مردم، به‌ویژه قشر کم‌درآمد، خواهد داشت.

در شرایط کنونی، دو مسیر اقتصادی متمایز پیش‌روی دولت محترم قرار دارد:

الف) مسیر نخست: ادامه وضعیت موجود و تکرار سیاست‌های اقتصادی نادرست و تکراری است که از سال ۱۳۶۹ در چارچوب طرح «تعذیل اقتصادی» آغاز شده و مؤلفه‌ها و مکانیزم‌های مشابه آن، تاکنون به‌صورت چرخه‌ای و تکرارشونده ادامه یافته و پیامدهای یکسان و نامطلوبی را در پی داشته است. در این چارچوب، هر چند سدل یک‌بار و با استناد به استدلال‌های تکراری همچون «حذف رانت، مبارزه با فساد و جلوگیری از اتلاف منابع ارزی»، به‌جای تمرکز بر مبانی حکمرانی اقتصادی و اجرای جدی اهرم‌های کنترلی مؤثر برای رانت و فساد – از جمله سامان‌بخشی به نظام مالیاتی، مقابله ریشه‌ای با قاچاق کالا و ارز، و سرکوب سوداگری غیرقانونی – نرخ ارز رسمی، با تبعیت از نرخ بازار آزاد که در عمل، بازار قاچاق محسوب می‌شود، افزایش می‌یابد تا با آن هم‌راز گردد.

این اقدام، با این وهم همراه است که یکسان‌سازی نرخ‌ها، به‌طور خودکار مانع اختصاص رانت خواهد شد. اما ککشد ذاتی نرخ‌های بالاتر در جذب فعالیت‌های غیررسمی و سوداگری، مانع از پایداری چنین وضعیتی شده و در مدت زمانی کوتاه، دوباره شکاف شدید و چندگانگی در نرخ ارز – این بار در ارقامی بالاتر – ایجاد می‌گردد.

تجربه مکرر تاریخی به‌وضوح نشان داده است که این رویکرد، هرگز به نتیجه مطلوب و پایداری نینجامیده نخواهد رسید. گواه این ادعا، تجربه‌های تلخ یکسان‌سازی نرخ ارز رسمی با نرخ بازار آزاد (قاچاق) در سال‌های ۱۳۷۱، ۱۳۹۷، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۳ است که همگی – بدون استثنا – به بحران‌های اقتصادی، تورم شدید و آسیب‌های گسترده به معیشت مردم منجر شده‌اند. آخرین نمونه این تجربه در دولت شهید رئیسی رخ داد؛ در سال ۱۴۰۱ و با عنوان «حذف رانت»، نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف و افزایش یافت، اما تنها چند ماه بعد، دولت مجبور شد نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را دوباره به‌عنوان نرخ ترجیحی احیا کند. حتی در نیمهٔ دوم سال گذشته نیز این سیکل تلخ تکرار گردید؛ با رساندن نرخ ارز رسمی از ۴۰ هزار به ۶۰ هزار تومان، شاهد آن بودیم که نرخ بازار آزاد (قاچاق) به بالای ۹۰ هزار تومان معبود کرد.

در این راستا، در خرداد ماه سال ۱۴۰۱، «تورم ماهانه» رکورد تاریخی ۱۲ درصدی را ثبت نمود. دلیل اصلی و تنها این پدیده هشداردهنده، حذف نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی در آن برهه حساس بود.

در آستانه تمامی جهش‌های ارزی پیش‌گفته، – همانند شرایط کنونی – برخی کارشناسان(۱) با بی‌توجهی به پیامدهای اجتماعی و اقتصادی، ادعا می‌کنند که نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی «اصابت» ندارد و صرفاً زمینه‌ساز رانت، فساد و هدررفت منابع ارزی است؛ و چنانچه این نرخ حذف گردد، تنها افزایش ۳ تا ۴ درصدی در نرخ تورم خواهیم داشت و «اتفاق خاصی» رخ نخواهد داد!

روزنامه‌گویه

سیاسی، فرهنگی، اجتماعی

شناسنامه

روزنامه منطقه ای گویه

سیاسی، فرهنگی، اجتماعی

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: سید محمدحسین دریاباری

سردبیر و مدیر اجرایی: محمدعلی محمدیان

دبیر سیاسی و مترجم: ابوالفضل رئیس جعفری

خبرنگار و مدیر داخلی: معصومه ربیع نیا

خبرنگار و مسئول سازمان آگهی: فهیمه حسین پور

خبرنگار و مسئول نیازمندی ها: محمد طلعتی رستمی

دبیر صفحه ورزشی: محمدمهدی رئیس جعفری

خبرنگار: حسن آرام- ۰۹۱۰۶۹۳۹۱۴۵

نشانی دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه

سوم، واحد ۴۰۴

شماره تماس: ۰۳۷۸۴۲۵۵۷- ۰۳۷۸۴۲۵۹۸۷- ۰۹۱۲۷۶۲۵۹۸۷

لینتوگرافی و چاپ: شاخه سبز

گستره توزیع: استان های قم، تهران، اصفهان، مازندران و سمنان

روزنامه منطقه ای گویه

سیاسی، فرهنگی، اجتماعی

نمایندگان روزنامه گویه در استان ها و شهرستان ها

اصفهان: ۰۹۱۳۴۲۸۲۷۷۴

سمنان: علی رضا رحیمیان ۰۹۱۲۵۷۳۳۸۰۲

مازندران: سیده سمیه شفیعیان ۰۹۱۱۹۰۰۸۱۶۳۳

مرکزی: احمد عبدالخالقی ۰۹۱۸۸۶۱۸۵۶۵

شهرستان فیروزکوه: محمد مرادیپور ۰۹۱۲۴۴۷۲۱۹۴

تهران: حسن آرام خبرنگار روزنامه گویه

تلفن تماس : ۰۹۱۰۶۹۳۹۱۴۵/۰۹۱۲۷۶۲۴۵۵

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران.

ابتدای خیابان فخررازی. بن بست نیکپور. پلاک ۳. طبقه پنجم

کد پستی: ۱۳۱۴۷۵۳۷۶۸

تلفن: ۶۶۹۵۲۱۹۴

خبر

بانک مرکزی؛ دقیقاً کجا هستی؟

اثرات خطرناک رهاسازی بازار

درحالی‌که مردم زیر بار التهاب قیمت‌های طلا و ارز مانده‌اند، دولت با مصوباتی چون حذف ارز ترجیحی و واردات بدون انتقال ارز عملاً بر آتش گرانی دمیده است. پرشش حالا روشن است؛ بانک مرکزی و دولت دقیقاً کجا ایستاده‌اند وقتی بازار، این چنین رها شده است؟

بازار ارز و طلا در نخستین ساعت شروع به کار خود در روز جاری (سه‌شنبه ۱۸ آذرماه، چهره‌ای آشکارا ملتهب و نگران‌کننده داشت. دلار با نرخ ۱۲۶ هزار تومان بر روی تابلوها نشست، تتر در مرز ۱۲۷ هزار تومان معامله شد، سکه تمام بهار آزادی در کانال ۱۲۴ میلیون تومان قرار گرفت و طلای ۱۸ عیار نیز به مرز ۱۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسید.

این ارقام دیگر صرفاً «اعداد اقتصادی» نیستند؛ نشانه آشکار بی‌اعتمادی و تداوم خطاهای سیاستی‌اند که ریشه در تصمیم‌های ماه‌های اخیر دولت دارد. پرشش جدی اینجاست: آقایان دولت و بانک مرکزی دقیقاً کجا هستند؟ چرا در برابر روند صعودی افسارگسیخته، هیچ اقدام بازدارنده‌ای به چشم نمی‌خورد؟

واقعیت آن است که بازار عملاً به حال خود رها شده است. سیاست‌گذار ارزی در دور باطلی از «بی‌تصمیمی» گرفتار شده و نتیجه، تضعیف شدید ریال و از هم‌گسیختن انتظارات عمومی است.

با وجود هشدارهای پیاپی در مورد اثرات خطرناک رهاسازی بازار، هنوز بخشی از تصمیم‌سازان دولت بر این باورند که قیمت‌ها باید مسیر طبیعی خود را طی کنند و مداخله‌گری بانک مرکزی خلاف منطق بازار است.

اما در اقتصادی که از بی‌ثباتی و کسری بودجه ساختاری رنج می‌برد، نظریه «تعادل خودکار بازار» مباداگی مترافد با بی‌عملی است.

در نگاه کارشناسان، عوامل جهش اخیر ارزی و طلایی کاملاً روشن‌اند. نخست، سیاست‌های ارزی متناقض و ضعف مفرط عرضه در بازار متشکل، عملاً عطش تقاضا را به بازار غیررسمی سوق داده است.

دوم، تراز مالی دولت به‌شدت مخدوش است؛ دولت از مسیرهای غیرشفاف و بعضاً تورم‌زا، در حال پوشش کسری بودجه است و این روند بی‌وقفه پایه پولی را بالا می‌برد. سوم، توقف نسبی برخی مناسبات خارجی، بخش مولد اقتصاد را در بلاک‌لیفی نگه داشته و سرمایه‌داران را به سمت خرید ارز و طلا سوق داده است.

و چهارم، سیاست‌های اخیر دولت خود به عامل التهاب بدل شده‌اند؛ از جمله تلاش برای حذف تدریجی ارز ترجیحی در حوزه کالاهای اساسی که به‌صورت مستقیم روی سطح عمومی قیمت‌ها اثر گذاشته، و مصوبه طرحیه «واردات بدون انتقال ارز» که با خروج تقاضا از کانال رسمی، بازار آزاد را تشنه‌تر و نرخ‌ها را بی‌محابا کرده است. در واقع، مجموعه مصوبات دولت طی هفته‌های اخیر عملاً به پمپی برای فشار قیمت‌ها تبدیل شده است. دولت به‌جای آنکه در شرایط پرنوسان کنونی، ابزارهای کنترلی بانک مرکزی را تقویت کند، با تصمیماتی چون آزادسازی واردات بدون تعهد ارزی، صدور مجوز برای تسویه دلاری و سیاست‌های ناپایدار ارزی در حوزه خودرو و کالاهای اساسی، عملاً به برهم خوردن تعادل بازار کمک کرده است.

حذف گامبه‌گام ارز ترجیحی نیز در این میان، مانند سوختی‌ست که روی آتش تورم پاشیده شده؛ مردمی که کالاهای اساسی روزمره خود را دیگر با نرخ پارانهای نمی‌خرند، ناچار سمت دارایی‌های جانشین مانند طلا و ارز حرکت می‌کنند و این چرخه روزبه‌روز پرشتاب‌تر می‌شود.

در چنین شرایطی، راهکار روشن است اما اراده‌ای برای اجرا دیده نمی‌شود. بانک مرکزی باید به نقش تنظیم‌گر خود بازگردد و با مداخله همدغد مبتنی بر منابع واقعی نه صوری، بازار را تثبیت کند.

همزمان، شورای هماهنگی اقتصادی باید مصوبات التهاب‌زا را فوراً بازنگری کند؛ تصمیماتی که عملاً جریان عرضه رسمی ارز را تضعیف کرده‌اند باید به سرعت تعلیق شوند. دولت نیز نیازمند صداقت در اطلاع‌رسانی است؛ دیگر نمی‌توان با جملات کلیشه‌ای درباره «نوسانات موقتی» افکار عمومی را آرام کرد.

بازار این روزها ساعت ۱۱ آغاز می‌شود، اما اضطراب جامعه از طلوع تا غروب ادامه دارد. اگر دولت همچنان در پی اثبات «درست بودن سیاست رهاسازی» باشد، باید پذیرفت که عبور دلار از مرز ۱۲۰ هزار تومان فقط یک عدد نیست، بلکه نشانه‌ای است از فروپاشی مدیریت اقتصادی در سطح سیاست‌گذاری کلان.

اعتماد عمومی به پشمانه بزمانی‌گرده؛ این اعتماد زمانی برمی‌گردد که دولت دست‌کم نشان دهد کنترل از دستش خارج نشده است.